

μην ὡς μίαν δύναμιν να με ὠθῇ, ἐκ νέου να θέσω τὸ πῦρ.“ Ομοίως ὑπηρετρία τις, ἄλλως ἀγαθὴ καὶ μόλις δεκαεπτὰ ἐτῶν ἡλικίαν ἔχουσα, ἔλεγεν, ὅτι πάντοτε ἀκαταμάχητον ἡσθάνετο κλίσιν ὡς ἀνάφη πυρκαϊάν, χωρὶς τὸ παράπαν ὡς ἀναλογισθῇ τὰς συνεπειὰς τῆς πράξεώς της. Ἀφ' οὗ ὁλόκληρος ἡ οἰκία περιεκυκλώθη ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἡσθάνθη μὲν ἐπὶ τούτῳ βαθεῖαν λύπην, ἀλλ' ὁ φόβος της ἐξέλιπεν ἐντελῶς. Ἡ ὑπαρξὶς τοιαύτης τινος ἐμπρηστικῆς μανίας ἀνεγνωρίσθη ἤδη περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὑπὸ τῆς ἐν Λειψία ἱατρικῆς σχολῆς, βραδύτερον δὲ καὶ διὰ νόμου ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ πρωσσικοῦ ὑπουργείου, ἀποστείλαντος εἰς ἅπαντα τὰ δικαστήρια τοῦ κράτους ἐγκύκλιον, καθ' ἣν ὁσάκις οἱ αὐτουργοὶ πυρκαϊὰς τινος εἶχον ἡλικίαν ἀπὸ δώδεκα μέχρις εἴκοσι ἐτῶν ἔπρεπε, πρὶν ληφθῇ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, νὰ δοθῇ πρὸς τοῦτο ἡ δέουσα ἐγκρίσις ὑπὸ τῶν εἰδημόνων. Μετὰ παρέλευσεν ὀλίγου χρόνου πολλοὶ ἐκ τῶν ἱατρῶν ἐκηρύχθησαν ἐναντίον τῆς παραδοχῆς ἰδιαιτέρας πυρομανίας, ὃ δὲ ἱατρικὸς σύμβουλος Casper, εἰς τῶν ἐξοχωτέρων ἱατροδικαστῶν τῆς ἐποχῆς τοῦ, κατώρθωσεν ὡς μέλος τοῦ ἱατρικοῦ συμβουλίου νὰ ἄρῃ περὶ τὸ 1850 τὸν ὅρον ἐκεῖνον, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ νεωτέρα ἱατρικὴ μετὰ πολλὰς συζητήσεις καὶ ἀμφιβολίας κλίνει νὰ παραδεχθῇ τὴν πυρομανίαν οὐχὶ ὡς ἰδιαιτέραν διανοητικὴν νόσον, ἀλλὰ μόνον ὡς μονομερὲς τοιαύτης τινὸς σύμπτωμα. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-

σεως δὲ στηριζομένη πειράται νὰ ἐξηγήσῃ καὶ τὴν κλεπτομανίαν καὶ τὰς ἄλλας μονομανίας.

Ἄλλ' ἐν ᾧ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν κακούργων ὡς γνώρισμα φέρει τὴν ἑλλειψιν πάσης ἐγκληματικῆς ἀφορμῆς, παρ' ἄλλοις συμβαίνει ἄλλο τι πάντῃ ἀπίστευτον, διότι φονεύουσιν οὐχὶ ἐκ μίσους, ἀλλ' ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν δολοφονούμενον. Τοιοῦτοι εἶνε οἱ ἀποκτείνοντες τὰ ἴδια τέκνα γονεῖς, οἵτινες ἀτυχῶς δὲν εἶνε σπάνιοι ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀποτρόπαιος ἱστορία ἐπιπλοποιοῦ τινος ἐν Βερολίνῳ, φονεύσαντος πρῶτον μὲν τὰς δύο τοῦ θυγατέρας, εἶτα δ' ἀποκόψαντος τὸν λαιμὸν τῶν δύο τοῦ υἱῶν καὶ τελευταῖον πειραθέντος καὶ ἑαυτὸν ὡς ἀποκτείνῃ δὲν εἶνε μοναδικὴ ἐν ταῖς χρονικοῖς τῶν βερολινείων δικαστηρίων. Οὐχὶ ἀδίκως ὁ Χόλτσενδορφ ὀνομάζει τὰ φαινόμενα ταῦτα τραγωδίας τῆς κοινωνικῆς διαφθορᾶς. Συμβαίνουν δὲ ταῦτα πρὸ πάντων εἰς τὰς καλλιτέρας φύσεις, αἵτινες πλήρεις ἀπελπισίας ἐκ τοῦ ματαίου ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως ἀγῶνός των καὶ ἐμφοροῦμεναι ὑπὸ εἰλικρινοῦς πρὸς τοὺς οἰκείους των ἀγάπης, ἀντὶ νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτοὺς θέλουσι διὰ τοῦ κοινοῦ θανάτου νὰ τοὺς σώσωσιν ἀπὸ τῆς ἀτιμίας, τῆς πενίας ἢ καὶ τοῦ οἴκτου τῶν ἀνθρώπων. „Ἀπεφάσισα νὰ φονεύσω τὰς θυγατέρας μου διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῶν μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ γυρνοῦν ἔσθ' ὁ κόσμος ἐδῶ ὡς ἐκεῖ, ἔλεγε πρὸς τοὺς δικαστὰς ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἐπιπλοποιός.

Δρ. Ε. Μ.

ΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΙ ΚΑΚΙΑΙ.

Παραμῦθι.

Αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακαὶ ἐμισοῦντο ἀναμεταξύ τους ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν ἀνθρώποι ἐστὸν κόσμῳ. Αἱ κακαὶ ζοῦσαν πάντα χαρούμεναι καὶ ὅ,τι ἔκαμναν τὸ ἔκαμναν μὲ μεγάλην τέχνην καὶ πονηρίαν· αἱ ἀρεταὶ ἦσαν πάντα πτωχαῖς καὶ ἐν τούτοις μόνον αὐταῖς ἔφερναν ὡς παράδειγμα εἰς ὅλα τὰ βιβλία τῶν σχολείων καὶ τὰ παραμῦθια. Ἀλλὰ μέσα ἔστην καρδιά τους καὶ αὐταῖς ἐπιθυμοῦσαν ἔσθ' ἡ προοδεύουν ὅπως καὶ αἱ κακαὶ! Καὶ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν καμμία φορὰ κρυφὰ κρυφὰ τὸ κατῴρωναν.

Δύσκολο εἶνε τώρα νὰ εἰδῶμε πλεόν τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐμάλωσαν, καὶ ποῖος πρῶτος ἔκαμε τὴν ἀρχή. Φαίνεται ὅμως ὅ,τι ἡ ἀφορμὴ ἐδόθηκεν ἀπὸ ταῖς ἀρεταῖς. Ἡ κακία ἔτ' ἦν πάντοτε πολὺ πανουργοτέρα καὶ πρὸς ἐφευρετικὴν, περπατοῦσε μὲ περηφάνειαν ἐς τὰς κοκέττας γυναῖκα, καὶ ἐς τὰς ἄγριον ἄλογο ἔχονονταν μέσα ἔσθ' ὡς χρυσάφι καὶ τὸ ἀσῆμι τοῦ κόσμου. Αἱ ἀρεταὶ δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ τὴν φθάσουν καὶ δι' αὐτὸ ἐθύμωναν. „Καλὰ λοιπόν, εἶπαν, κάμνε συ τὴν μεγάλην κυρία, ἀξελόγιαστη! Ἡμεῖς θὰ μᾶς τιμῶν καὶ ποκάμισο μονάχα ἂν φοροῦμε.“ Καὶ ἡ κακία ἀποκρίθηκε: „Ναί, κυττάξετε νὰ τιμηθῇτε!“

Τέτοιο περιγέλοιο ὅμως δὲν ἔμπορῶσαν αἱ ἀρεταὶ νὰ ὑποφέρουν καὶ δι' αὐτὸ ἀρχισαν ὅπου ἔμπορῶσαν καὶ ἐς κάθε βῆμά τους νὰ ταπεινῶνουν τὴν κακίαν. Ἐβγῆκαν μάλιστα σχεδὸν γυμναῖς ἔξω ἔσθ' ὡς δρόμους καὶ ἐνωχλοῦσαν τοὺς διαβάτας: „Ἐσθ' ἡ δὲν εἶνε, σεῖς τίμιοι ἀνθρώποι, σεῖς μᾶς ἀγαπᾶτε ὡς ἔσθ' ἡ ποῦ εἵμαστε; Καὶ οἱ διαβάται „Μὰ πῶς ἐπλήθαιναν αὐτὰ τα γερωντοκόριττα! ἔλεγον. Πᾶτε ἔσθ' ἡ εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας καὶ μὴ μᾶς κρατᾶτε ἔσθ' ἡ μέση τοῦ δρόμου!“

Αἱ ἀρεταὶ ὅμως ἐδοκίμασαν καὶ τὴν ἀστυνομίαν νὰ πά-

ρουν μὲ τὸ μέρος τους, καί: „Τί στέκεσθε καὶ χάσκετε ἔσθ' ἡ; ἐφώναζαν πρὸς τοὺς ἀστυνόμους. Ἀφίνετε ἔσθ' ἡ νὰ διαφθείρεται τὸ δημόσιον, καὶ προτοῦ νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ἰδῇτε ὅλον τὸν κόσμον νὰ βρωμᾷ ἀπὸ κακίας!“ Ἀλλὰ ἡ ἀστυνομία δὲν συγκινεῖται εὐκολὰ καὶ ἐξηκολούθησε νὰ προστατεύῃ ταῖς κακαῖς καὶ νὰ βάζῃ μάλιστα τοὺς στρατιώτας νὰ ταῖς παρουσιάζουν τὰ ὅπλα. Ἐσθ' ἡ θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας αἱ ἀρεταὶ ἔπρεπε ὡς ἀποσυρθῶν, ἀπο το θυμὸ τους ὅμως ἐφοβέριζαν: „Νὰ ἰδῇτε σεῖς! θάρρη καὶρός νὰ σᾶς στείλουμε ἔσθ' ἡ κάτεργο διὰ τὰ ἔργα σας!“

Ἀλλὰ αἱ κακαὶ διαρκῶς ἐπροόδευαν καὶ ἐκαυχῶντο μάλιστα. „Νὰ τώρα πλεόν τὸ βρήκατε καὶ σεῖς — νὰ μᾶς φοβερίζετε δα μὲ τὸ κάτεργο! Ἄν θὰ πάμε μᾶς ἐκεῖ, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε ἀκόμη, σεῖς ὅμως κυττάξετε ποῦ ἀφ' ὅτου γεννηθήκατε εἴσατε μέσα! Δὲν βλέπετε πόσο κακαῖς ἐγιναν καὶ αὐταῖς δα αἱ ἀρεταῖς! Μόνον πετὰ καὶ κόκκαλο εἶνε, μὰ ἔχουν μάτια ποῦ λάμπουν! Σκάνουν γιὰ ὀλίγο μέλι, καὶ ὅμως δὲν ξέρουν πῶς νὰ βάλουν τὸ δάκτυλό τους μέσα!“

Χωρὶς πολλὰ λόγια λοιπὸν τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐχθρητὰ τους ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, διότι πολὺ συχνὰ καὶ δημόσια ξηλοκοπήματα συνέβησαν καὶ ἄλλα δυσάρεστα πράγματα, πάντοτε ὅμως τὴν πᾶθαιναν ἡ ἀδύναταις ἀρεταῖς. Αἱ κακαὶ ταῖς ἐνίκησαν καὶ ταῖς ἔβαλαν ἔσθ' ἡ σίδερα: „Ἐσθ' ἡ, τώρα θὰ ἡσυχάσετε ἐπὶ τέλους, ἔξαναμωραμέναις!“ Ἐκεῖ ἐκάθησαν λοιπὸν ἕως ὅτ' ἡ Κυβέρνησις ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον καὶ ταῖς ἡλευθέρωσεν. Μιὰ ἡμέρα, ὅταν πάλιν ἐξυλοκοποῦντο ἔσθ' ἡ, πέρασε κατὰ τύχην ἀπὸ κοντά τους ἕνας καραγκιόζης καὶ τοὺς εἶπε.

— Τί ἀνόηταις ποῦ εἴσθε! γιὰτὶ μαλώνετε ἔσθ' ἡ; Ἐσεῖς

πρώτα είσαστε „ιδιότητες“, και ύστερα από πολὺν καιρὸ ἡ βλακεία και ἡ κακογνωμιὰ τῶν ἀνθρώπων ἐγέννησε ταῖς ἀρεταῖς και ταῖς κακίαις. Αἱ πρώταις ἐβασανίζονταν, αἱ ἄλλαις κἀνέναν δὲν ἐφοβοῦντο — και ἔτσι ὁ τροχὸς τῆς μηχανῆς ἐθάλασε και ἄρχισαν τὰ μαλώματα, οἱ φόνοι και τὰ ἄλλα κακὰ νὰ βασιλεύουν ἔσθὸν κόσμῳ Πρωτῆς ἐμένα νὰ σᾶς πῶ, τί πρέπει νὰ κάμετε: γυρίστε πάλιν ἔσθὸν ἀρχή . . . και ἴσως ἀπάνω ἔνα πρᾶγμα συμφωνήσετε!“

Ἀφ' οὗ ὁμίλησε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐπῆρε πάλιν τὸν δρόμο του και πῆγε ἔσθὸν Ταμεῖο γιὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς φόρους του.

Ἄν τώρα τὰ λόγια τοῦ καραγκιόζῃ ἔκαμαν ἐντύπωσι ἢ ἂν δὲν εἶχον πλέον δύναμιν νὰ δαρθοῦν περισσότερο, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε μετὰ βεβαιότητος, ἢ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι κατέβασαν τὰ ξύλα και ἄρχισαν νὰ συλλογίζονται.

Ἄλλως τε αἱ ἀρεταὶ ἐσκέπτοντο περὶ τῆς υποθέσεως κἀπως σοβαρώτερα, διότι τὸ στομάχι τους ἐμούγγριζεν ἀπὸ τὴν πείνα· αἱ κακίαις πῆρναν πάλιν τὸ συνειθισμένο δρόμο τους και ἔζούσαν ξέγνιαστα και πλουσιοπάροχα.

— „Στὰ χαμένα κι αὐτὸς μᾶς λέγει ἐκεῖ „ιδιότητες“, εἶπε πρώτη ἡ μετριοφροσύνη, ταῖς ξέρουμε κι ἡμεῖς αὐταῖς ταῖς „ιδιότητες“ ἀπαράλλακτα ὅπως κι' αὐτὸς. Μερικαὶς ἀπὸ αὐταῖς φοροῦνε ἀτλαζένια και μεταξωτὰ φορέματα και τρῶνε ἔς χρυσομένα πιάτα, ἄλλαις πάλιν μόνο κουρέλια ἔχουνε ἔσθὸν κορμί τους και κάθονται ὅλην τὴν ἡμέρα χωρὶς νὰ φᾶνε. Καὶ ὁ καραγκιόζῃς δὲν ἔχει πολλὰς φροντίδες: γέμισε τὴν κοιλιὰ του μὲ ἄχυρα και ἔκαμε πραγματικῶς πολὺ καλὰ· ἐμᾶς ὅμως δὲν μποροῦν νὰ μᾶς γελᾶσουν, γιὰτὶ γνωρίζουμε ποῦ στέκεται τὸ μέλι.

„Και τί „ιδιότητες“ πάλιν εἶνε αὐταῖς ποῦ μᾶς ταῖς βαπτίζουν τώρα ἔτσι ἐξαφνικά! εἶπεν ἀνίσυχος και ἡ κοσμιότης. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ καμιὰ παρενόησις; Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἦταν ἀρεταῖς και κακίαις, ἑκατὸ χιλιάδες χρόνια εἶνε τώρα ποῦ γι' αὐταῖς ὁμιλοῦνε και ἑκατομμύρια βιβλία ἐγράψαν, και νᾶσου τώρα ἔρχεται ἕνας ἐξαφνα και σοῦ λέγει, πῶς δὲν εἴμαστε ἄλλο τίποτε παρὰ „ιδιότητες“. Ἄς ἦνε, κυττάξετε ὅμως πρώτα νὰ φυλλομετρήσῃτε αὐτὰ τὰ βιβλία και θὰ ἰδῆτε πόση σκόνι θὰ βγάλετε ἀπὸ τὰ φύλλα τους!“

Ἐσυλλογίσθησαν τὸ ἕνα, ἐσυλλογίσθησαν τὸ ἄλλο και ἐπὶ τέλους ἔκριναν, ὅτι ἡ κοσμιότης εἶχε δίκαιον. Πόσαις χιλιάδες χρόνια αἱ ἀρεταὶ ἐθεωροῦντο ἀρεταὶ και αἱ κακίαι

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Δ'.

κακίαι! Πόσαις χιλιάδες βιβλία ἐγράψαν περὶ αὐτῶν, πόσα καντάρια χαρτίου και μελάνης ἐξωδεύθησαν γιὰ τὸ χατῆρί τους! Ἡ ἀρεταὶ πάντοτε ἐστέκονταν δεξιά, και ἀριστερά — ἡ κακίαις· και τώρα κατὰ τοὺς λόγους ἑνὸς βλακὸς ἔπρεπε ν' ἀπορρίψουν ὅλα αὐτὰ και νὰ ὀνομάζονται μόνον „ιδιότητες“. Αὐτὸ θὲ νὰ ἦτο τὸ ἴδιον, ἂν κανέναν ἀφινεν ὅλα τὰ δικαιώματα τῆς κοινωνικῆς του τάξεως και ὀνομάζετο μόνον „ἄνθρωπος“. Ναὶ βέβαια θὰ ἦτο τοῦτο πολὺ ἀπλοῦν — ἀπλούστατον, ἀλλ' ὅμως συχνὰ ἡ βλακεία εἶνε χειρότερα παρὰ τὴν μαχθηρίαν. Πᾶτε μιὰ και δοκιμάστε νὰ κάμετε τίποτε μὲ τὴν βλακεία, και θὰ ἰδῆτε πῶς και ἔσθὸν πρώτο βῆμα, ποῦ θὰ κάμετε, θὰ χωθῇτε μέσα ἔς τόση λάσπη, ποῦ εὐκολα μπορεῖτε και νὰ πνιγῆτε ἀκόμη!

Ὅχι, οὔτε λόγος κἂν πρέπει νὰ γίνεταί γιὰ „ιδιότητες“, κανένα ἄλλο μέσον ὅμως — ἡ καλλίτερα καμμιὰ κατεργαρία — ἔμπορσε νὰ βρεθῇ. Πολὺ φρόνιμα θὰ ἦταν ἂν ἐγένετο καμμιὰ κατεργαρία, διὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν αἱ ἀρεταὶ και νὰ ἱκανοποιηθοῦν και αἱ κακίαι, γιὰτὶ και αὐταῖς δὲν τὰ πῆγαιναν καλὰ. Πρὸ ἡμερῶν π. χ. εἶχον συλλάβει τὴν ἡδυπάθειαν ἐπ' αὐτοφόρῳ μέσα ἔσθὸν δωμάτιο τοῦ λουτροῦ και ἐγράψαν περὶ τοῦτου πρωτόκολλα και ἄλλα δικαστικὰ ἐγγράφα· τὴν ἴδια νύκτα ἐπίσης ἔρριξαν κάτω ἀπὸ τὴν σκάλα τὴν μοιχεία. Καὶ πόσος καιρὸς εἶνε τάχα ποῦ ἡ ἐλευθεροφροσύνη ἐφθασε ἔσθὸν ἀκμὴ της; Πάρα πολὺ ὀλίγος και ἔς αὐτὸ τὸ ὀλίγον διάστημα τὴν ἔβγαλαν πάλιν ἀπὸ τὴν ῥίζα! Δι' ὅλα ταῦτα και αἱ κακίαι πολὺ ἐπεθύμουν νὰ κάμουν καμμιὰ διαβολιὰ. Λοιπόν,

ἀξιότιμοι κύριοι και κυρίαι! δὲν ἔχει κανέναν Σας νὰ προτείνῃ ἔς αὐτὸ ἐπάνω τίποτε!

Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐβγήκεν εἰς τὸ μέσον μιὰ γρηᾶ, μὰ μιὰ μικρὴ παληόγρηα: ἡ πείρα (ὑπάρχουν ὅμως δύο πείρες, ἡ ἐνάρετος και ἡ ἐξηχρεωμένη· ἀλλ' αὐτὴ ἦταν ἡ ἐνάρετος). Αὐτὴ λοιπὸν ἔκαμε τὴν ἀκόλουθον πρότασιν: „Βρέτε ἕνα στολίδι· ποῦ ν' ἀρέσῃ ταῖς ἀρεταῖς και νὰ μὴ δυσανεστῇ και ταῖς κακίαις και στείλτέ το ὡς πληρεξούσιον ἀντιπρόσωπον εἰς τὸ ἐχθρὸν στρατόπεδο.“

Ἀρχισαν τὸ λοιπὸν νὰ ζητοῦν και φυσικῶς βρῆκαν και κατὶ. Βρῆκαν δύο ὄρφανὰ· τὴν ἐγκράτεια και τὴν ἀκρίβεια, ἡ ὁποία και ἡ δύο ἐκατοικοῦσαν ἔσθὸν αὐλὴ τοῦ σπητιοῦ τῶν ἀρετῶν, ζούσαν ἀπὸ τὸ πατρικὸ μερτικό τους, ἔκαμναν ἔμποριο μαστίχας και ἄλλων ποτῶν (τὸ ὅποιον ἦταν ὅμως αὐστηρα ἀπηγορευμένον) και κρυφὰ κρυφὰ ἐδίδαν καταφύγιον

εις τὰς κακίας. Ἀλλὰ κάθε ἀρχὴ ὅμως εἶνε καὶ δύσκολη. Ἡ ὀρφανὰς δὲν ἦταν πολὺ παρησιαστικαὶ καὶ πολὺ μαλακαὶς γιὰ νὰ μ'πορέσουν εὐσυνειδήτως καὶ ἀξιοπρεπῶς νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐντολὴ τους. Μόλις ἐφάνησαν εἰς τὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο, μόλις ἀρχισαν νὰ συζητοῦν καὶ νὰ διαπραγματεύονται, καὶ νάσου ὅλαις αἱ κακίαις ἐπάτησαν ἐν σώματι τὰς φωναίς: „Τὰ ξέρουμε δά, τὰ ξέρουμε! Εἶνε πολὺς καιρὸς τώρα ποῦ μᾶς περιτριγυρίζετε 'εἴν ἡ γάτα τὸ ζεστό πιλάφι, ἀλλὰ δὲν περνοῦν ἐντὸς ἐδῶ πέρα! Πᾶτε 'εἰς τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ, καλὰ κορίτσια, καὶ μὴ 'ξοδεύετε τὸν καιρὸ σας 'εἰς τὰ χαμένα!“

Γιὰ νὰ ἀποδείξουν τὸ λοιπὸν εἰς τὰς ἀρεταίς, ὅτι δὲν μ'ποροῦν νὰ τὰς γελάσουν, πῆγαν 'εἰς τὸ ξενοδοχεῖο τῆς Σαμαρκάνδης καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ὅλην τὴν νύκτα. Τὸ πρωῒ, ὅταν ἐσηκώθησαν νὰ φύγουν, συνέλαβαν τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν ἀγνότητα καὶ τόσον τὰς κακομεταχειρίσθησαν, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ Τατάροι τῆς Σαμαρκάνδης ἐτρόμαξαν καὶ ἔλεγον ἀναμεταξύ τους: „Μωρέ, 'δὲς ἐκεῖ γυναῖκες χωρὶς καμμιὰ ἀνατροπὴ καὶ καλωσύνη!“ Κατάλαβαν ἐπὶ τέλους καὶ ἡ ἀρεταίς, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐπῆγινε πολὺ στραβὰ καὶ ἔπρεπε νὰ λάβουν μιὰ ἀπόφασιν.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐμεγάλωνε κοντὰ τους ἓνα πλάσμα γένους οὐδετέρου, ἓνα πρᾶγμα ἐρμαφρόδιτο, τὸ ὁποῖον ὅμως τοῦ 'δῶκανε ὄνομα θηλυκοῦ γένους καὶ τὸ 'λέγανε ὑποκρισία . . . ὅλα ἀπάνω του ἦσαν αἰνιγματώδη — καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ γέννησις. Ἐνας παλαιός, παμπάλαιος μῦθος τῆς χώρας ἐκεῖνης ἔλεγεν, ὅτι μιὰ φορὰ κ' ἓναν καιρὸ ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ ἰδυπαθεία συνητηθήσαν 'ξένα κρυφὸ μέρος καὶ ὡς καρπὸς τῆς συναντήσεως ταύτης 'βγήκεν ἡ ὑποκρισία. Ἡ ἀρεταίς τὴν ἐβύζαξαν καὶ τῆς ἔδωκαν τὰς πρώτας περιποιήσεις καὶ ὕστερα, ἅμα ἐμεγάλωσεν ὀλίγον καὶ μ'ποροῦσε μονάχη τῆς νὰ περπατῇ, τὴν ἔστειλαν 'εἰς τὸ ἰδιωτικὸ ἐκπαιδευτήριον μιανῆς γαλλίδος, ποῦ τὴν ἔλεγον comme-

il-faut. Ὅτι ἡ παράδοσις αὐτὴ ἦταν ἀληθινὴ μ'ποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ κατάλαβῃ καὶ ἀπὸ τὸ μούτρο καὶ ἀπὸ τὸ περπάτημα τῆς ὑποκρισίας, διότι ἂν καὶ πάντοτε εἶχε κατεβασμένα τὰ μάτια τῆς, πάλιν ἓνας παρατηρητικὸς καὶ ἔξυπνος ἄνθρωπος μ'ποροῦσε νὰ ἰδῇ ὅτι συχνὰ τὸ πρόσωπό τῆς ἐγίνονταν ἀλλοιωτικὸ καὶ ὅτι ὁ σταυρὸς ἀπάνω 'εἰς τὸ στήθος τῆς καμμιὰ φορὰ δὲν ἐκινεῖτο πολὺ σεμνά. Χωρὶς ἀμβολία ὅλα αὐτὰ τὰ φαινόμενα ἦταν κατορθώματα τῆς διδασκαλίας τῆς κυρίας Comme-il-faut, διότι 'εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριό τῆς ἐδιδάχθη ἡ ὑποκρισία ὅλα τὰ μυστήρια τῶν μεγαλειτέρων ἐπιστημῶν, ὡς π. χ. „τὸ νὰ φαίνεται καθ' ὅλα τέλεια καὶ τακτικὴ“ — „οὔτε μυρμηγκὶ νὰ σκοτώνῃ“ — „ὅλα τὰ λόγια τῆς νὰ ἦνε μέλι καὶ γάλα“ καὶ τέλος πάντων νὰ κάμνῃ κάθε πράγμα ποῦ μ'πορεῖ νὰ τιμῇ καὶ ἓναν ἅγιον ἄνθρωπον. Ἐκτὸς τούτου ὅμως ἔμαθεν ἐκεῖ μέσα καὶ ἄλλα κακὰ πράγματα, καὶ πρὸ πάντων διεφθάρη ἀπὸ τὰς πολλὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας τῆς ἔδωκεν ἡ κυρία Comme-il-faut περὶ τῶν γονέων τῆς. Περὶ τοῦ πατρὸς τῆς (τῆς ἰδυπαθείας) ἔμαθεν, ὅτι ἦταν διεφθαρμένος, βάνουτος καὶ ἀκόλαστος, περὶ δὲ τῆς μητρός τῆς (τῆς ταπεινότητος), ὅτι δὲν εἶχε μὲν λαμπρὸν καὶ καλὸν ἐξωτερικόν, ἐφώναζεν ὅμως τόσον φιλαρέσκως, ὅταν τὴν ἐτσιμποῦσαν, ὥστε καὶ ἐκεῖναι ἀκόμη αἱ κακίαι, αἱ ὁποῖαι ὅλως διόλου δὲν ἐχώνευαν αὐτὰ τὰ τσιμπήματα (ὡς: ἡ δωροδοκία, ἡ φιλαρχία, ἡ μελαγχολία) εὗρισκαν μεγάλην ἡδονὴν 'εἰς τέτοια διασκέδασιν. Τὸ οὐδέτερον αὐτὸ πλάσμα, τὸ ὁποῖον κατέβαζε μὲν τὰ μάτια, κάτω ὅμως ἀπὸ τὰ βλέφαρά του ἔριχνε γύρω του διαβόλεμας ματιαίς, τὸ ἐξέλεξαν αἱ ἀρεταί καὶ τὸ ἔστειλαν νὰ διαπραγματευθῇ μὲ τὰς κακίας, διὰ νὰ εὕρῃ ἐπὶ τέλους ἓνα γενικὸν modus vivendi καὶ ν' ἀπολαύσουν ἀμφοτέρω τὰ διαφερόμενα μέρη μιαν ἀνακούφισιν.

(ἔπειτα τὸ τέλος.)

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΥΓΙΕΙΝΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Ἐν γένει ἡ περὶ τοῦ ποσίου ὕδατος φροντίς εἶνε ἔργον καὶ καθήκον τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς πάσης χώρας καὶ τόπου. Καὶ εἰς μὲν τὰς πόλεις, ὅπου τὸ ὕδωρ φέρεται διὰ δημοσίων ὑδραγωγείων ἐπαρκοῦντων ὅπωςδὲποτε εἰς τὰ χρεῖας τῶν πολιτῶν, δὲν ἔχομεν τι νὰ φοβώμεθα ἐκ μέρους τοῦ κακοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ ὅπου ἀντὶ ὑδραγωγείων ὑπάρχουσι μόνον ἰδιωτικὰ φρέατα καὶ κρήναι. Σχεδὸν πᾶσα μεγάλη ἐπιδημικὴ ἢ ἐνδημικὴ νόσος, οἷον τύφος, χολέρα, διαλείπων πυρετός, δυσεντερία κλπ. προκαλεῖται ἐκ τοῦ σερπητότος ὕδατος τοιοῦτων φρεάτων καὶ ἐξ ἄλλων ἀκαθαρσιῶν ἐπισωρευομένων ἐν τοῖς ὁχετοῖς ἐργαστασίαν, σαχαίαν κλπ., αἵτινες εὐρισκόμεναι ἐγγὺς τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων φρεάτων μολύνουσι τὸ ὕδωρ καὶ καθίστανται τοιουτοτρόπως ἀληθῆς πηγὴ διαφόρων νοσηρῶν μiasμάτων. Ἐκεῖ ὅμως ἐνθα ἡ δημοσία ἀρχὴ δὲν εἶνε εἰς θέσιν ἢ δὲν θέλει νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως ἐγκαίρως ἀποτρέψῃ τὸ κακόν, εἶνε λίαν συνετὸν, ἐὰν ἕκαστος πολίτης φροντίσῃ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἐν ἐλλείψει ἄλλου ποτοῦ εἶνε βιασμένος νὰ πίνῃ. Ἡ ἐξέτασις τῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος εἶνε εὐκολωτάτη καὶ ἕκαστος δύναται νὰ κάμῃ αὐτὴν κατὰ δύο τρόπους, ἢ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἢ διὰ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως. Καὶ διὰ τοῦ μικροσκοπίου μὲν μανθάνομεν, ἂν τὸ ὕδωρ περιέχῃ ζούφιαν καὶ ἄλλας ἀκαθάρτους φυτικὰς ὕλας, αἵτινες εἶνε ἐπιβλαβέσταται καὶ πηγὴ πάσης ἐπιδημικῆς νόσου. Ἡ δοκιμὴ διὰ τοῦ μικροσκοπίου εἶνε ἀπλουστάτη καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβὴς ἐστὶ περισσώτερον, ὀφείλει ἕκαστος νὰ μὴ τὴν παραμελῇ. Διυλίζομεν ὀλίγον ποσὸν ἐκ τοῦ ὕδατος, ὅπερ μέλλομεν νὰ πίνωμεν, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ διυλιστικοῦ χάρτου ἐναπομείνανσαν ὑποστάθμην φέρομεν ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον. Τὸ ποσὸν καὶ ἡ ὕψις τῆς υποστάθμης ταύτης ὀρίζει τὴν φύσιν καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀκαθαρσίας. Τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ Σηκουάν, τὸ ὁποῖον πίνει ἡ πόλις τῶν Παρισίων, τὸ ὕδωρ τοῦ Ταμέσεως, πρὶν ἢ καθαρισθῇ ὑπὸ τῶν διυλιστικῶν μηχανῶν καὶ καταστῇ ἀβλαβὲς καὶ πόσιμον, περιέχει φρικώδη ποσὰ φίλο-

ζῶων ἢ ἀκτινοσφαιρίων, διαφόρων εἰδῶν ἐγγυματικῶν καὶ πλείστον ἄλλων μικρῶν ὁργανισμῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἔχει μὲν ἀνάγκη ὁ ἀναγνώστης νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα, ὀφείλει ὅμως χάριν τῆς ὑγιείας τοῦ ν' ἀποφεύγῃ μὲ πᾶσαν προσοχὴν ἐκάστην περίστασιν δυνάμενην νὰ φέρῃ αὐτὸν ὑπὸ τὴν κράτος τῶν ἔσων ἀφανῶν, ἄλλο τόσον ἐπικινδύνων καὶ φοβερῶν τούτων ἐχθρῶν του. Ὅταν τὸ ὕδωρ περιέχῃ καὶ ἓν εἶδος μόνον τῶν προμνημονευθέντων ὁργανισμῶν, εἶνε μεμολυσμένον καὶ ὁ παραμελῶν τὸν διυλισμὸν αὐτοῦ εἶνε ἀδικαιολόγητος καὶ τοσοῦτο μάλλον καθ' ὅσον τώρα εἰς ἐκάστην πόλιν εὐχερὴς εἶνε ἡ προμήθεια καταλλήλου διυλιστηρίου.

Ἐπειτα ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος προφυλάξεως. Δυνάμεθα πρὶν ἢ διυλίσωμεν τὸ ὕδωρ νὰ βράσωμεν αὐτὸ καὶ τοιουτοτρόπως νὰ καταστρέψωμεν τὴν βλαβερὰν ἐνέργειαν τῶν κατοίκων του. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὸ βραζόμενον ὕδωρ χάνει τὴν νόστιμον αὐτοῦ γεῦσιν καὶ γίνεται ἀηδές. Τὸ κακὸν τοῦτο, δύνασαι νὰ ἐπανορθώσῃς δι' ὀλίγου μαγειρικοῦ ἡλατος, ἢ διὰ μικρᾶς ποσότητος χυμοῦ ἐξ ὀπωρῶν κλπ.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ κάμωμεν ἀκόμη μιαν παρατήρησιν, τὴν ὁποίαν ὀλίγον ἔλλειψε νὰ λησμονήσωμεν. Πολλοὶ καὶ οἰκοδόμοι νὰ θέλουν νὰ διατηρῶσι τὸ ὕδωρ ψυχρὸν ἔχουσιν αὐτὸ ἐντὸς λιθίνων ἢ πηλίνων στάμων. Τὰ δοχεῖα ταῦτα οὐδέποτε σχεδὸν μένουσι κενά. Τὸ πολὺ πολὺ συνειρίζουν μόνον, ὅταν θέλωσι νὰ τὰ γεμίωσιν ἐκ νέου, νὸ ἐκπλύνωσιν αὐτὰ ἐπιπολαιῶς δι' ὀλίγου δροσεροῦ ὕδατος καὶ οὕτω μὲ ἀναπεπαιμένην τὴν συνείδησιν πληροῦσιν αὐτὰ καὶ πίνουσιν ἐκ τοῦ ἐν αὐτοῖς ὕδατος. Ἀλλὰ πόσον ἥθελον τρομάξῃ, ἐὰν ἐβλεπον ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον ὀλίγον μέρος τοῦ βλενωδους ἐπιχρίσματος, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομάδων σχηματίζεται εἰς τὸν πυθμένα τῶν δοχείων τούτων. Μὰ τὴν ἀλήθειαν ἥθελον ἰδεῖ ὁλόκληρον δόσος διαφορωτάτων φυτικῶν ὁργανισμῶν ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιπλανῶνται ἀπειροπληθῆ τριχῶς ἐγγυματικὰ ζώοφιαν.

Ἡ χημικὴ ἀνάλυσις τοῦ ποσίου ὕδατος εἶνε μὲν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν